1. Jul. 1841

FAKTA

Dato:
1. Jul. 1841

Sidetal:
Dagbog D, side 69-71

Dagbogens placering:
Den kgl. Kobberstiksamling, inv.nr. KKS1974-35

TRANSSKRIPTION

1ste Juli Torsdag.
Allerede Kl 4 om Morgenen var vort Tøi pakket paa den samme Kuske's Vogn som havde bragt os godt fra Bern til Luzern, og snart kjørte vi afsted fra die Wage og den gode Stad Luzern som vi ikke tængte saa snart igjen at komme til at see. Skjæbnen ville det imidlertiid anderledes; thi allerede da vi kjørte ud af Byen over Broen og i Forstaden var [overstreget: den] Kuskens Iilfærdighed mig paafaldende, og jeg bemærkede dette til Rose, som yttrede sin Glæde over at vi havde truffen en saa rask Befordring, dog neppe vare Ordene udslupne før vi kom paa andre Tanker, han begyndte at vende om paa Veien 2 a 3 Gange, og da jeg spurgte •70• ham om Aarsagen hertil, svarede han mig halvt uforstaaeligt at han ikke rigtig havde vist om vi vare paa rette Vei, og dog stod der lige ved det Sted vi vare en Veiviiser der betegnede Veien til Basel, det var mig høist paafaldende, dog min Formodning blev snart til Vished da jeg saae at han paa et hængende Haar nær havde kjørt os i Reuss Floden, og da jeg af alle Kræfter skreg ud til ham at han skulle holde, at jeg kunne komme ud, dreiede han med all Magt Hestene til den modsatte Siide, og drev dem i fuld Galop lige mod et Huus saa at begge Heste styrtede i Knæ. Nu fik jeg Døren op og kom ud, og befalede ham at holde, hvilket han paa ingen Maade ville; men vrøvlede umaadeligt frem og tilbage, om ingen Frygt at have for ham, han maatte jo sagde han kjøre hurtigt for endnu i Aften at kunne komme til Basel. Dog med ham kunne der ikke mere være Tanke om, thi han var over all Maade beskjænket, ubegribeligt var det at Alle ved vor Afreise fra Luzern ikke havde bemærket dette, vi havde været for meget beskjæftiget med Oppakningen til at give Agt paa ham. Ved mit høirøstede Skjænderie med Kusken paa Veien kom endelig Folkene i de nærmeste Huuse paa Beenene, og hjalp mig lidt med at opholde Kusken, der med Magt ville kjøre viidere. Rose var med Athalia kommen ind i et Huus, jeg kunne ikke fortænke hende i at hun paastod at vende tilbage til Luzern og ikke kjøre viidere med dette Menneske. Dog at drive det hertil var ikke let, jeg maatte først lade Poletiet hente fra Luzern for ved dets Autoritet at bringe Kusken til at vende om. Manden der havde hentet Poletie Betjenten satte sig op hos den fulde Kusk, Betjenten toge vi ind i Vognen til os, og saaledes kom vi igjen tilbage til stor Forundring for Folkene i Hotelet der alt troede os langt paa Veien. Det ærgerligste ved den heele Historie var dog at jeg maatte bequemme mig til imindelighed at forlige mig med det drukne Bæst og give ham 15 Fr: for at opgive sin Fragt; uden dette sagde Værten mig at jeg kunne resiquere at blive opholt her i flere Dage da Kusken kunne nedlægge Protest for min Afteise med andre; det ville være uden for all Tvivl at jeg ville vinde for Retten og Kusken komme i Bøder etc: men Rettergangen skal være seen i Luzern og mit Ophold der ville komme til at koste mig betydeligt mere end de 15 Fr: Rose befant sig høist ilde af den Skræk hun havde faaet, vel var det at vi

havde en saa vakker Kone i Værtinden i Hotellet, hun lod sin Gjorde Moder hente, og hvad denne særdeeles nette Kone forordnede, havde en saa god Virkning at Rose •71• allerede Kl 11 følte sig saa vel at vi kunne reise viidere. Jeg havde strax truffen en anden Kusk, den [dvs. en] gamelagtig Mand her fra Luzern, der af Alle var bekjent som en paalidelig Kusk, og som tilmed havde en ypperlig Vogn. Vi sagde altsaa paa nye Farvel til de skikkelige Folk i Hotelet die Wage, der havde været os til megen Trøst og Nytte ved denne fatale Historie. Athalia havde heele denne Morgenstund forholt sig ganske rolig, og viist sig fra sin sædvanlige elskværdige Siide, havde Barnet ogsaa været uroligt ville det endnu have været langt slemmere. Nu maatte vi dog takke Gud af hvort ganske Hjerte ved at være sluppen saa vel fra et Tilfælde der under lidt mindre gode Omstændigheder kunne have ført os alle i Fordærvelse, havde vi fex: blodt været lidt længere borte fra Byen, da jeg opdagede at Kusken var full, havde jeg ikke mere haft den Hjælp jeg nu fik, og havde jeg ikke mere vist hvad jeg skulle have begynt med Mennesket, naar vi vare paa den aabne Vei hvor man i den tidlige Morgenstund maaske kunne have ventet længe før der kom Nogen der havde Lyst og Villie til at hjælpe en Fremmed mod en af sine Landsmænd. Med vor nye bedagede Kusk kjørte vi godt og roligt frem, vi kom om Eftermiddagen forbie Sempacer Søen, hvis Breder alt have en fra Søerne i Overlandet høist forskjellig Karakteer. Mod Aften kom vi til Kreutzstrasse hvor vi overnatede i et godt Hotel.

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE
NY CARLSBERGFONDET

alt for store bagage, og er man fritt hjemme med alle Fordelene dagligt er det uudsigelig i Alpen et behageligt Eftervinger ved Reisen. – Ikke desto mere maa undertiden, at bemærke de jo nu er i Luzern er Malarierne indvendig i de tre bekjendte broer fore ved; i den ene forefalder de ar dette dage og man ahjemmer Stokkein fesen Vogter og ingen ved er det at Arbeiderne vinder i Compagnion og bestyrelse om at faar stort Tabak, Rest om disse Arbeider fulde gaar tabte ude ved Tømmeret et overslaaet Efterslæbet. Hr. under Det Tyske Fam. taalt gaa at indgive Rend. Af Malarierne i den andre broe der forefalder Dannet af sidstaar Historie har man derimod ikke end Ein mere dejlige Omskrivelse og jeg troer gjerne at de bibelske Malarier i den tredie broe bra indgjem. Besynderligt alligevel at det naturlig er det bedste som mangler. Malarierne af Golbein synes efter de forgjellige Familie Faaben og Varme at komme de nye tilmarbegt ved forgjellige Vidrag; mange er endnu saare ved conservarede andre deriod fin Undergang ud; ikke gjælder om alle tre broer, der finder et nye fra en Side. Ikke, der lader det de store Ørred er de bibelske Dannet, der 79 Dage, og i hvert Dag 2 Malarier; der skal det tilsiger som noget Stort; men broen er blevne gjort Eortare, da man har opfølt Moloen. I den 3de broe ved Dannerne af Dritsiger Historier er 77 Dage i hvilede det bekjendte Malarier, Skrevet mange rige fulde Sommer sammesteds tabak, som de, mae Dagen for Stokkein. Rest et min Ind ikke tillod mig at betragte alle disse Malarier ved den Ø morgenstund og Kor, som de fortjente. Lidt for 5 Slidtid Gik vi ovenom andre Reisende. Det er min Landsmand, der have besøgt Luzern. Dannet fra Grænsen ovenfor Rigen, som fra de to broer ind med Vor far under ar forelidtidsk, i Aften, da Aftenen oplivte lidt Landsby bade Lidighed til at nyde det, i Formiddag var det gaaende umuligt at see ikke Himmel.

1ste Juli Torsdag. Allerede Kl 4 om Morgenen var vort Tøi gaaet den Schwiz Ejers Mand. Jeg fandt bragt os godt fra Bern til Luzern, og skulde Kort vi Stod fra den Vogn, og den gode Mand Luzern, som vi ikke tøiste saa snart igjen at Ebnede det at for. Rejoben vilde det imidlertid anderledes; thi allerede da vi kørte ind af byen over broen og i Forstaden var den Eftaar Tilfordigheder ikke gaaetbrede, og Kommerdede ikke til Rose, som ytrede sin Glæde over at vi Landstraffen er saa rask befordring dog neppe naar Ordren udsiger for vi Lem gaa andre Tadder Jeg betaalte at mand om gaa Mæn 203 Gange, og de fik Bugt

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE
NY CARLSBERGFONDET

Jam om Aftenen Kortil, hvorved jeg min Fabel i for-
„tvivlet at det ikke mig fandt ville om min gode rot-
„te Hai, og da stod de lige med det Stod vi nave en Hai
„nuv Ved tilbageskal Reisen til Basel, at nar min Kone
gaa faldende, da min Tornadrin blev snart til Vand de
Hjelper at faa gas at hengende paa mod Gords Kirk ved
Reises Kaden og de lige efter Bræstar Bog ind til Jam at
Jam Fald Folk, at i Enten Lamme ved, at vi ikke jam at
all magt Hjelpen til den modsatte Side, og dag den i Fald
galag lige med at Gud jeg at lagde Hjelp Styrke i Ind
Nødsfit og Vinen og Jam ind og Befalede Jam at Fald,
Fallet jeg gas Eigen Maade Ville; men overtalt i maa-
„delighed Jam og tilbage jam igen Dryst at Jam for Jam, for
maatte ja jeg Jeg Jeg Gjøre Hurtigt for enden i Aften at Em-
„ne Lomme til Basel. Dog med Jam Enden de ikke
„vare mere Tanke om, Gjeg Jam var over all Maade be Gjø-
„det, ubegribelig var det at alle med mor Afrise fra Luzern
ikke Jeg bemerket dette, vi Jaad vorde for mange Ho-
„Gjøbegt med Ceadinger til at gjøre ofte gas Jam.
Jeg mit Jærigtet Gjoadrin med Eigen Jeg Mann Em
„nelig Tellian i Gjø morgens Gjøre gas bemerk og
Gjelt min Lat med at gjelde Eigen de med Magt Tille
Gjøre mores. Rose Gjø med Athalia Lommen med i Gjø
Gjør, jeg Lomme ikke forstode Jaad i at Jam gaa Gjø at mor-
„de tilbage til Luzern og ikke Gjøre mores med det Mor-
„gen. Dog at Dem det Kortil var ikke let, jeg maatte
„Gjøre Lest Skaldtid Jaad fra Luzern for med ikke Au-
„toritet at bringe Eigen til at morgen. Mandag de Jam
„de Jaadt Skaldtid Ostjenten satte sig og Jord den Gjeld Eigen
Ostjenten tage vi med i Vognen Gjø Jord og Skalder Em
vi igjen tilbage til Jord Tornadrin for Eigen. Hotelet
var all trange ud Lang gas Gjøm. det overtiger med
den Jaad Gjøroin var dog at jeg maatte begjemme mig
til i midtelighed at forlige mig med det Dullen Bog og gjø
Jam 15 Fr. for at dejne sin Drag; under dette Jagt Morten
mig at jeg Lomme Gjøsjøre at blive ogsaa Gjø i flere dage
de Eigen Lomme mødlogge Gjøbegt fra mor Afrise med Jam
„under det Gjø ville mor Tinder for all Meine at jeg ville min
„de for Aften og Eigen Lomme i Tinder Gjø. mor det
„tilbagegangen Jaad mor Jam i Luzern og mit Gjeld der ville
„Gjøder til at Gjøde min betydelig Gjøre med de 15 Fr.
Rose besøgt jeg Gjøjs ikke at Gjøre Brøg Jam Jaad Jaad, mel
mor det at vi Gjøvde en Jaadmadder Eden i Morgenen. Hotel
„tet, Jam Gjø Jam Gjøre mores Jaadt, og Jaad dem Jordbær
„med Eim Jordbærvand, Jaadt en Jaad god Vidning at Rose

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE
NY CARLSBERGFONDET

allerede 2 Timer skulde det os, Enhver vende mig
over, og Jeg traffen en anden Ejer, den gamle Kjø-
mand Herr Frøhlich, Alle med bedjede han om
gode Ønsker, og jeg takkede ham en hjertelig Vogn. Vi
sagde altsaa godt og lykkelig Ønske i Ho-
tellet den Wagt, der Jeg var vant til at tilbringe Dage
Pitt med Anna Natalie Victorie. Athalia Jeanne Sabine
Morgenstund skjulte det gantske roligt, og ingen det
naadige ærkeærlige Ønske, jeg havde bedrøvet ofte
ville det under Jeg nødtvungen langt Skjulmaa, thi maatte
vi dog talte Gud af hvert gantske Hjerte med at vore Stry-
gere saa mod fredelig tilfølde ikke under lidt mindre godt
Beskjendskabet Enhver Skjer det er alle i Forderelse, jeg
vi jer blad mere Skjøt Kongens borte fra Byen, det
afsagde at Ejeren var hjemme, jeg ja ikke mere Lysst den
Ejer, jo vi lik, og jeg ikke mere ikke Snes jo Stalle jeg
begjerte ved Klemmelsen maar vi naar gaa den aabne Vei,
hvor man i den tidlige Morgenstund nødte Enhver jeg
maatte bange for den Fagen den jeg Lyst og Vil-
lie til at Hjelpe en Ørnemand med mig fem Landsmand.
Med vore mige bedjede Ejer Hjerte vi godt og roligt frem,
vi kom ad Øhrmidbegen forbi Sempater Veen, hvor Enhver
alt kom de fra Østen og Overlandet hjem Hjemlig Landsmand
Med Aften kom vi til Kreutzstrasse hvor vi overnatte
i et godt Hotel.

2den Fredag. Om Morgenen 2 Timer vi under, vore gamle
Ejer forfulgte forvente jo Alle os; det var os en rost be-
fjendt, da vi saa den Tid kom maatte gik for at bli-
ve Partig til den forhenlige tidlige Kristtime om Morgen.
Vi kom over Aarbourg og Olten ad Øhrmidbegen til Basel
hvor vi tog ind i Hotel zum Storch, og saae vi de Stry bid
efter vore gamle Bekjendte fra Kriegen til Neapel, det lille Gatte
ser, der saae snart indhente jo Forfulgte Flyd over Alpe
er for. Dette Sin at vor Tid til at underholde os med
dem naar Mand var saa Lort, jo Jeg nemlig Stry
ad Øhrmidbegen for en mige og gaablistelig Ejer det at Hire
er Hjerte over Freibourg og Bisgau til Kehl og blev ønsk
ved den Aftenstrøm i Morgen tidlig jo Jeg det saae
den Lort Tid til at se min Ven i Basel, der lod til at
vore en ret lige og ærlig Jeg bekjendt, omgjort, der
mel ikke Jeg Venner i Dannelsen og at bjerde i de
samme Dage Jeg besøgte Rhinen. Andrich Bergt for
man efter den Mænd alt for mange Slet Land, Gi
ad Flandrig til over Elsaas Hvor Gjen ind over en i e
mærkelig Skov, og Ven ind at Schwarzwald til jeg man
Byen, der vej Alle Dommer og med de rigtig Schweitzerske.